

Tusen takk til Kåre Willoch

Denne kronikken stod først på trykk i Klassekampen 10. desember 2021.

Tekst: Line Khateeb

Kåre Willoch vil bli husket som en særdeles dyktig debattant og retoriker. Med autoritet og ro makte han frem sine argumenter, alltid grundig forberedt og tilsynelatende alltid med en formening om at han hadde rett. Ifølge partifellen Jo Benkow var debatten antagelig den eneste aktivitet hvor Willoch ikke utviste det måtehold som preget ham på alle andre områder: «Han tar ordet, gang på gang- og gjendriver motparten så lenge han har argumenter-og som kjent- det har han alltid.»

Kåre Willoch var en respektert mann på tvers av det politiske spekteret og det var vanskelig å ikke like ham. Jeg møtte ham i en debatt om Israels okkupasjon av Palestina i 2009 og var fylt av respekt for den erfarne statsmannen som henviste til artikler i Der Spiegel og Economist. I alle saker han diskuterte var han grundig, resonnerende og minnet stadig om de faktiske forholdene på bakken. Det var nok ved å anvende denne metoden han ganske tidlig selv kom til «erkjennelse av den voldsomme uretten som var begått mot palestinerne».

Som statsminister ledet Willoch en Israel-vennlig regjering, men han fikk øynene opp for hva som skjedde i Palestina allerede på 70-tallet og særlig etter Israels invasjon av Libanon i 1982. Willoch sendte i 1983 Unge Høyres leder, Sveinung Lunde for å møte Yasir Arafat i Tunis, der han, som representant for Norge hadde den første offisielle samtalen med PLO. Da KrF og Sp gikk i regjering med Høyre samme år, ville ikke Willoch godkjenne Bondevik sitt forslag om Kåre Kristiansen som utenriksminister, på grunn av Kristiansens ensidige støtte til Israel.

Willoch var et levende bevis på at kritikk av okkupasjon og apartheid ikke er forbeholdt politikere på venstresiden, men handler om troen på grunnleggende verdier som frihet og rett til selvbestemmelse. Under krigen mot Gaza i 2009 beskrev Willoch Norges og vestens dobbeltmoral så uendelig klart: «Når overgrepene skaper ekstremisme blant de undertrykte, brukes det som bevis for at undertrykkelsen er berettiget. Når de undertrykte reiser seg, understreker man undertrykkernes rett til selvforsvar.»

Som norskpalestiner var det en kilde til håp at en høyrepolitiker som Willoch tok tydelig standpunkt. Det var han også for flere palestinere, noe som førte til at han og konen Anne Marie, i 2011 fikk tildelt æresborgerskap i Palestina. Nå kan ikke Kåre Willoch lenger ta ordet og andre må føre argumentasjonen videre. Vi vil savne Willoch sin stemme og hans klare budskap.